

sar-la? **(Cliff s'aixeca ràpidament i l'agafa pel braç.)**

CLIFF.—Jimmy, no... **(Jimmy l'empeny enrera salvatgement i Cliff s'asseu descoratjat, el cap entre les mans.)**

JIM.—Si algú digués una cosa semblant de mi, ella reaccionaria de seguida; posaria el cap sota l'ala com de costum i no diria res. Dic que hauria de ser morta. **(Es frena per a més tard. Manté les forces per a un fora de combat.)** Déu meu, els cucs necessitaran una bona dosi de bicarbonat el dia que s'apoderin d'ella! Oh quin mal de ventre agafareu, cuquets meus! La mare d'Alison està en camí. **(Amb veu de còmica declamació.)** Ella desapareixerà, amics meus, deixant un rastre de cucs darrera d'ella delerats per laxants. De les purgues al purgatori. **(Somriu a Alison però ella encara no ha esclatat. Cliff no se'ls mira. Només Helena. No trobant resposta en els altres dos, Jimmy se li adreça.)** Alguna cosa a dir?

HEL.—Només que estic marejada, plena de repugnància i de menyspreu. **(Jimmy la sent botar al final de la canya de pescar i la mira com absent.)**

JIM.—Un dia, quan no em passi la vida venent dolços, podré escriure un llibre sobre tots nosaltres. Tot es aquí. **(Assenyalant el front.)** Escrit amb flames d'un quilòmetre d'altres. I no serà recordat amb tranquil·litat, ni agafant flors boscanes amb lletraferits romàntics. Serà recordat amb foc i sang. La meva sang!

HEL.—**(Creient que potser val la pena d'intentar la via comprensiva.)** Ella ha dit simplement que ve a l'església amb mi. No sé per què això et treu tan de polleguera.

JIM.—No ho saps? Potser no ets tan llesta com em pensava.

HEL.—Creus que el món t'ha tractat malament?

ALI.—**(Girant el cap a l'esquerra.)** Oh, no vulguis treure-

SEGON ACTE

ESCENA I

Dues setmanes més tard. Capvespre. Alison està dreta al costat de la cuina omplint d'aigua una tetera grossa. Va descalça i en combinació. A la cambra de l'altre costat del rebedor, Jimmy toca la trompeta de jazz de tant en tant. Alison porta la tetera a la taula que està parada per a quatre persones. El munt de revistes a l'entorn de les dues butaques és tan abundant com sempre. Vespre d'un dia xafogós. Ella s'eixuga el front. Va cap al tocador, treu unes mitges d'un calaix i se les posa, asseguda al tamboret. Mentre ho fa, s'obre la porta i Helena entra. És de la mateixa edat d'Alison, d'altura normal i vestida acuradament amb vestits de preu. De tant en tant, quan deixa que la seva expressió d'estar-ho jutjant tot se suavitzí, és molt atractiva. El seu sentit d'autoritat matriarcal fa que la majoria dels homes que la coneixen vulguin impressionar-la i agradar-li, com si fos una reina; en aquest cas, amb la reialesa de la dona de classe mitjana que està tan segura dels seus drets divins que pot permetre's el luxe de tolerar el Parlament i una raonable llibertat per part del seus homes. Fins i tot inspira respecte i admiració a d'altres dones joves com Alison. Quant a Jimmy, com és d'esperar, desperta amb força els instints més vulgars del seu esperit. I ella no està acostumada a haver de defensar-se de tals botzineigs. Però el seu sentit de responsabilitat, moderadament exaltada, li permet de comportar-se amb molta força i dignitat, encara que la tensió de la situació comença a trair-la una mica. Porta una plàtera grossa per a l'amada.

ALISON.—Te n'has sortit bé?

HELENA.—Del tot. Ja saps que fa una setmana que preparo gairebé tots els menjars.

ALI.—Sí, és magnífic tenir algú que t'ajudi. Vull dir un altra dona.

HEL.—(Anant a primer terme a l'esquerra.) M'agrada. Encara que no sé si m'acostumaria mai a haver d'anar a baix al bany cada vegada que vull aigua per alguna cosa.

ALI.—És primitiu, oi?

HEL.—Sí bastant. (Comença a repartir l'amanida en quatre plats que agafa de l'armari.) Amb un home ja ni hi ha ben bé prou, però tenir cura de dos és tota una empresa.

ALI.—Oh, el Cliff ja s'arregla sol, més o menys. De fet m'ajuda força.

HEL.—No puc dir que ho hagi vist.

ALI.—Suposo que és perquè tu ho has fet en lloc d'ell.

HEL.—Ah, ja!

ALI.—T'has posat a la feina amb tanta naturalitat...

HEL.—Per què no?

ALI.—Suposo que no hi estaves massa acostumada.

HEL.—I tu, hi estàs?

ALI.—Tot sembla molt diferent aquí, ara, amb tu.

HEL.—Vols dir?

ALI.—Sí, em sentia una mica sola abans.

HEL.—Ara em tens a mí. Així, no et sap greu d'haver-me dit que em quedés?

ALI.—És clar que no. Li has dit que tenia el te a punt?

HEL.—He trucat a la porta de l'habitació de Jimmy i l'he cridat. No ha respost però ho deu haver sentit. Cliff no sé on és.

ALI.—(Estirant-se a la cadira.) Em pensava que em sentiria més fresca després del bany, però ja torno a tenir calor. Déu meu, m'agradaria que perdés aquesta trompeta.

(Dóna una patada al dipòsit d'aigua.) Em sents, mare? (S'asseu damunt donant cops com si toqués el bongo.) Just a la seva mida. Us donaré un exemple de les tàctiques d'aquesta senyora. Ja sabeu que porto el cabell més aviat llarg. Ara, si la meva dona vol dir la veritat o es pren la molestia d'explicar-ho, us podria dir que això no és degut a cap instint antinatural meu, sinó perquè: a) Tinc altres coses a pensar que no pas a despendre els calés a cal barber, i b) m'agrada més el cabell llarg. Però naturalment, explicacions tan innocents no convencien en absolut. Per tant lloga detectius per a espiar-me, per veure si em pot introduir d'una manera o altra en un diari sensacionalista. Tot perquè no pugui emportar-me la seva filla damunt del meu cavall de batalla pobre i vell, guarnit i farcit de passions i ideals desacreditats. "El burro està malalt" per a dirigir com abans la lluita contra el vell ordre; ja no és allò que era. A mi encara em podia portar a coll, però el teu pes (A Alison) era massa per a ell. Es va morir pel camí.

CLIFF.—(Calladament.) Noi, no ens empenyem. No en sortirà res de bo.

JIM.—Per què no podem empenyar-nos? És amb l'única cosa que encara tinc traça.

CLIFF.—Jimmy...!

JIM.—(A Alison.) T'has deixat portar per aquesta viatjant de genuflexions i pecats, oi? T'ha tornat al bon camí, veritat?

HEL.—Oh, per l'amor de Déu, no siguis tan brètol. No tens cap dret a parlar de la seva mare com ho has fet.

JIM.—(Capaç de tot, ara.) Tot el dret tinc! Morta hauria de ser aquella mala puta. (A Alison.) Bé, no tinc raó? (Cliff i Helena miren Alison, en tensió, però ella té la vista fixa en el plat.) He dit que era una mala puta i que hauria de ser morta! Què et passa? Per què no saltes, per a defen-

preparat per a algun complot però això el deixa sorprès, com hi ha deixat Cliff abans.)

JIM.—Que vas a on? **(Silenci.)** Heu perdut el seny? **(A Elena.)** Estàs decidida a guanyar-te-la, oi? Fins aquí podíem arribar! Tan feble ets? **(Amb ràbia creixent.)** Quan penso en el que he fet, en el que he aguantat per a treure't...

ALI.—**(Veient l'atac, parla amb pànic.)** Oh sí, tots sabem el que has fet per mi! M'has alliberat de les malignes urpes de la meva família i de tots els meus amics! Encara em podriria a casa si tu no haguessis vingut amb el teu cavall blanc i te m'haguessis emportat. **(La nota salvatge en la veu d'Alison li ha donat força. La ira de Jimmy es refreda i s'endureix. Parla amb absoluta calma.)**

JIM.—Saps? El més graciós és que jo realment vaig haver d'alliberar-te amo un cavall blanc, o poc se n'hi faltava. La mamà la va tancar amb pany i clau al seu castell de vuit habitacions, oi? No hi ha límit en allò que una mamà de classe mitjana faria en la santa croada contra miserables com jo. Va haver-n'hi prou amb una mirada de la mamà per comprendre que l'època de la cavalleria era morta. Jo sabia que, per protegir la seva filla innocent, no dubtaría a fer servir l'engany, la mentida, la provocació, i la coacció. Amenaçada per mi, un jove sense diners, història ni bona figura, hauria bramat com una rinoceront parint... prou com per a fer empal·lidir tots els rinoceronts mascles de la rodalia i decidir-los a quedar-se solters. Però ni jo vaig comptar amb la seva força. Potser per fora sembla una mica farta i desinflada, però vés amb compte que aquella golfre ben educada, no et faci quedar malament. Per sota està ben blindada. **(Cerca la frase que escandalitzi definitivament Helena.)** És més basta que una nit de putes a Bombay i més dura que el braç d'un arponer. Potser ara està en aquest maleït dipòsit, prenent nota de tot el que diem.

HEL.—Em penso que és en honor meu.

ALI.—La senyora Drury ens dirà que marxem, com si ho veïés. Gràcies a Déu no és a casa. Escolta'!

HEL.—Beu?

ALI.—Si beu? No és cap alcohòlic si és això el que vols dir. **(Callen escoltant la trompeta.)** Ja veig com els veïns truquen a la porta per a queixar-se

HEL.—**(Meditant.)** Sembla que vulgui matar algú. I a mi sobre tot. No havia vist mai una mirada d'odi com la seva. Fa una mica de por. Por **(Anant cap a l'armari de paret per agafar tomàquets, remolatxa i cogombre)** i et posa els nervis de punta. **(Alison es mira al mirall i es respallia el cabell.)**

ALI.—Abans tenia el seu propi conjunt de jazz. Quan encara estudiava, abans de conèixer-nos. Em penso que li agradaria de fer-ne un altre i deixar la parada.

HEL.—I Cliff... està enamorat de tu?

ALI.—**(Deixa de pentinar-se un moment.)** No... no ho crec.

HEL.—I tu què? Fas una cara com si t'hagués preguntat alguna cosa estranya. Tal com van les coses hauries de ser franca amb mi. Jo només vull ajudar-te. Després de tot, la vostra conducta junts és una mica especial... per a dir-ho així... almenys des del punt de vista de la majoria.

ALI.—Ho dius perquè ens has vist abraçant-nos?

HEL.—Bé, no ho fa tant com abans, ho admito. Potser la meva presència el reté, encara que la de Jimmy no.

ALI.—Senzillament ens tenim molta simpatia, no res més que això.

HEL.—De debò? Vols dir que és tan senzill, tot plegat?

ALI.—Vols dir si hi ha atracció també? Suposo que sí, però no és exactament una passió que consumeixi cap dels dos. Es simplement una cosa

calmant i agradable com trobar el llit tebi. Hi estàs massa bé per a molestar-te cercant altres alicients.

HEL.—Em costa de creure que amb això n'hi hagi prou.

ALI.—Em penso que, per a nosaltres, sí.

HEL.—I què hi diu Jimmy? Al capdavant és el teu marit. Vols dir que tant li fa?

ALI.—No és fàcil d'explicar. És el que ell en diria una qüestió de lleialtat i n'espera una plena franquesa. No tan sols en relació amb ell mateix i a totes les coses en les quals creu, presents o futures, sinó també amb el seu passat. Amb tota la gent a la qual admira i estima i ha estimat. Els amics que coneixia i jo no, ni probablement no m'haurien agradat. El seu pare, que va morir. Fins i tot les altres dones que ell ha estimat. Entens?

HEL.—I tu?

ALI.—Ho he intentat. Però encara no m'he identificat amb la seva visió de les coses. Em costa de creure que tingui raó.

HEL.—Bé, no està malament per a començar.

ALI.—Si les coses han anat bé amb Cliff, és perquè ell és amable i simpàtic i m'hi he sentit molt bé, sincerament. Però ha estat de carambola. Ha anat bé perquè Cliff és tan bo. Amb Hugh era del tot diferent.

HEL.—Hugh?

ALI.—Hugh Tanner. Ell i Jimmy eren amics quasi des de petits. La senyora Tanner és la seva mare.

HEL.—Ah, sí. La que li va posar el negoci de dolços.

ALI.—Això mateix! Bé, quan Jimmy i jo ens vam casar no teníem més que vuit lliures amb deu i no teníem casa ni ell treball. Només feia un any que havia deixat la universitat sense cerimònies. No "les pedres venerables de la universitat". La seva no és de pedres venerables. Se-

CLIFF.—Molt bé, noi!

JIM.—Es clar! Ja sé què et volia dir. Ahir vaig escriure un poema mentre era al mercat. Si t'interessa, que no en tinc cap dubte... **(A Helena.)** Sobre tot a tu t'encantarà. Traspua teologia de Dant amb una bona suca-mulla d'Eliot. Comença: "A Cambòdia no hi ha tintorers".

CLIFF.—Quin títol li poses?

JIM.—"La Claveguera". Em represento a mi mateix com una pedra que s'hi llença.

CLIFF.—T'hi podrien llençar ben bé.

HEL.—**(A Jimmy.)** Per què t'esforces tant a fer-te desagradable? **(Jimmy es gira molt intencionadament, encantat que ella "piqui" tan aviat. Ell, per la seva part tot just comença.)**

JIM.—Què dius?

HEL.—Hi ha necessitat de ser tan ofenós?

JIM.—Vols dir ara? Sóc ofenós? Em tens per molt poca cosa. **(A Alison.)** No et sembla?

HEL.—Ets molt pesat, noi. **(Jimmy gaudeix d'allò més. Després d'una curta pausa riu sorollosament.)**

JIM.—Caram, caram! Les amistats de la meua donat! Passa els entrepans de cogombre a "donya" Ursula. **(Torna a menjar però no pot dissimular la seva curiositat pels preparatius d'Alison davant del mirall. Es gira com per atzar i li parla.)** Surts?

ALI.—Exacte.

JIM.—Un diumenge a la tarda en aquesta ciutat? On dimonis vas?

ALI.—**(Aixecant-se.)** Surto amb l'Helena.

JIM.—Això és una desgràcia, però no una adreça. **(Alison va a la taula i s'asseu. Ell li parla de nou a prop d'ella.)** No t'he preguntat quins eren els teus problemes. T'he preguntat on anaves.

HEL.—**(Amb fermesa.)** Va a l'església. **(Jimmy estava**

rera meu. Dolça i apegalosa per fora i si li claves la dent (**assaborint cada mot**), per dintre, una barreja blanca i fastigosa. (**Oferint la tetera amablement a Helena**) Te?

HEL.—Gràcies. (**Jimmy somriu i li omple la taça de te.**)

JIM.—Així és com acabaràs, noi, malentranya, mal intencionat i viciós.

HEL.—(**Agafant la tassa.**) Gràcies.

JIM.—I aquells vells amics predilectes teus i meus: sicofàntics, flemàtics i, per postres, pusil·lanimes.

HEL.—(**A Alison?**) No et prens el te?

ALI.—De seguida.

JIM.—Avui he pensat en un títol per a una nova cançó.

Es diu: "No rodís més pel meu taulell, Mildred, que trobaràs tancada la taquilla". (**Girant-se sobtadament cap a Alison.**) Bo?

ALI.—Oh, molt bo.

JIM.—Ja m'he pensat que t'agradaria. Si hi pogués introduir un sentit religiós podria ser un èxit. (**A Helena?** No creus? Estava pensant que tu em podries ajudar en això. (**Ella no respon.**) Et donarà una idea si te la canto. Deixa'm recordar... és més o menys així:

Estic tan tip!: grapejo,
Morrejo, sacsejo
Comptant els cairats.
Posa'm xarel·lo.
No vull ser heterogeni
El tren m'aplaca el geni
Posa'm xarel·lo.
Aquest putam tan ensopit
que dura tan em té avorrit
Desfés-te doncs d'aquesta serp
Que el celibat és menys esquerp
No rodís més... etc.

No?

gons ell, no arriba ni a rajola rústega. El fet és que vam anar a viure al pis del Hugh. Era damunt d'un magatzem a Poplar.

HEL.—Sí, me'n recordo, que rebia les teves cartes des d'allí.

ALI.—Bé, allí vaig passar la meva nit de bodes. Hugh i jo ens vam ser antipàtics l'un a l'altre des del primer cop d'ull i Jimmy se n'adonà. Estava tan orgullós de nosaltres dos, tenia tantes ganes que ens avinguéssim... Com un nen exhibint les joguines. Vam celebrar una mica la boda i tots vam intentar de posar-nos alegres amb un vi barat que havien portat. Hugh, com qui no fa res, anava tirant indirectes cada vegada més insultants. Hi tenia molta traça. Jimmy va estar deprimit tota l'estona i jo seia allí, escoltant la seva conversa, com un enze. Per primera vegada a la meua vida, em veia separada de la gent que estava acostumada a tractar: la família, els amics, tots. I havia cremat les naus. Després de totes aquelles setmanes de discutir de Jimmy amb la mamà i el papà vaig adonar-me que no podia recórrer a ells sense semblar beneïta i vulgar. Recordo que precisament faltava poc per a les eleccions generals i Nigel estava enfeinat tractant d'introduir-se al Parlament. No tenia temps per a ningú més que per als seus electors. Oh, ell hauria estat amable i simpàtic.

HEL.—Per què no em vas dir res?

ALI.—Tu eres fora per alguna obra de teatre, em penso.

HEL.—Ah, sí.

ALI.—Aquells pocs mesos que vam seguir al pis de Poplar van ser un mal son. Suposo que dec ser tova i esnob i em marejo aviat, però em sentia com si m'haguessin llençat en una jungla. No podia creure que dues persones educades poguessin ser tan salvatges i tan poc delicades. La mamà havia dit sempre que Jimmy és completament insensible. Però ella no coneixia Hugh. S'emporta la palma de la insensi-

bilitat. Junts eren horribles. Tots dos van acabar mirant-me com una penyora dels sectors de la societat als quals havien declarat la guerra.

HEL.—De què vivíeu tot aqueix temps?

ALI.—Jo rebia una petita quantitat d'unes accions que em quedaven, però amb prou feines ens arribava. La mamà m'havia fet firmar tota la resta fent-la administradora, quan va saber que això de casar-se amb Jimmy anava de debò.

HEL.—Millor que millor, jo diria.

ALI.—Aviat van pensar en una solució per a això. Una campanya brillant. Van començar invitant-se els mateixos, en nom meu, a casa d'amics de Nigel i meus, amics del papà, oh, tothom: els Arksden, els Tannat, els Wain...

HEL.—Els Wain i tot?

ALI.—Absolutament tots els qui jo coneixia una mica. La teva família deu ser del pocs que ens van passar per alt. Era territori enemic per a ells i em feien servir de penyora. Sortíem del nostre quartel general de Poplar i portàvem a terme les nostres batudes sobre l'enemic dels barris residencials. Per la meua cara ens colàvem a tot arreu: còctels, fins de setmana, un parell de festes íntimes i tot. Jo esperava que un dia algú tingués estómac de tancar-nos la porta als nassos, però no ho van fer. Eren massa educats i probablement jo també els feia llàstima. Hugh i Jimmy els menyspreaven per això. Així van seguir saquejant-los, com a llops: menjar, begudes, i fumant els seus cigars. Es divertien molt.

HEL.—Aparentment.

ALI.—Hugh feia el paper d'invasor bàrbar amb tota propietat. De vegades jo pensava que s'hi disfressaria, per fer més bé el paper: pells, casc brillant, espasa... Fins i tot una vegada va aconseguir cinc lliures del vell Wain. Amb coacció, és clar. La gent hauria firmat qualsevol cosa

JIM.—Tu ets l'exemple que demostra el meu punt de vista. Sabíes que Webster tocava el banjo?

CLIFF.—No. De debò?

JIM.—M'ha dit que el portarà aquí quan vingui.

ALI.—(Entre dents.) Oh, no!

JIM.—És que no sap ningú com tractar les revistes aquí? Mira-les. Ni tan sols els he donat un cop d'ull, almenys a les "elegants".

CLIFF.—A propòsit. Que puc mirar les "Notícies..."

JIM.—No, no pots. (Cridant.) Si vols alguna cosa, paga. Com jo. Preu...

CLIFF.—Preu, nou penics, pots comprar-la a qualsevol quiosc. Que ets rancil!

JIM.—De totes maneres, per què vols llegir? No tens enteniment ni curiositat. Tot et rellisca... No tinc raó?

CLIFF.—Tens raó.

JIM.—Què ets tu, trastot galès?

CLIFF.—No sóc res.

JIM.—Res de res. Serviries per ministre. Deus haver parlat amb algun dels amics de la meua dona. Són una bona pila d'intel·lectuals, no? Ja els he vist. (Cliff i Helena, segueixen menjant.) Tennen unes reunions molt espirituals, on es toquen les cuixes mentalment, mentre parlen del sexe com si es tractés de "l'art de la Fuga" de Bach. Si no vols ser una vella solterona emotiva, escolta el que et diu el papà. (Comença a menjar. La silenciosa hostilitat de les dues dones, li fa ensumar la presa. Posa cara de content si bé el to aspre que empra de tant en tant, el traeix.) Saps quin és el teu problema, fill? massa ganes de fer-te agradable.

HEL.—Gràcies a Déu que algú ho procura.

JIM.—Acabaràs com una merenga de xocolata d'aquelles que agraden tant a la meua dona... Es aquesta que es pinta per a la dansa tribal dar-

Éra una manera d'escapar de tot, una mena de refugi o temple laic on podíem ser animalons. Podíem fer-nos criatures de pell, amb cervelles de pell, plens d'afecte mut i elemental un per l'altre: juganers, criatures sense preocupacions, un zoològic tebi per a dos; una simfonia carrincona per a gent que no poden aguantar més el sofriment de ser humans. I ara ells també estan morts. Pobres animalons badoocs! Eren tot amor i no res de cervell. **(Els torna a lloc.)**

HEL.—(Agafant-la del braç.) Escolta'm, has de plantar-li cara. Lluites o marxes. Si no, acabarà matant-te. **(Entra Cliff.)**

CLIFF.—Ets aquí? Hola Helena. Està a punt el te?

ALI.—Sí, flamenc, tot està llest. Crida Jimmy, vols?

CLIFF.—D'acord. **(Cridant des de la porta.)** Ep! baladrer! Para aquest maleït soroll i vine a prendre el te.

(Torna.) Que sortiu?

HEL.—Sí.

CLIFF.—Al cine?

HEL.—No. **(Pausa.)** A l'església.

CLIFF.—(Realment sorprès.) Oh! ja! Les dues?

HEL.—Sí, que véns?

CLIFF.—Bé, jo... encara no he acabat de llegir el diari... Te, te, te. Prenem el te, eh? **(Seu a la part del fons de la taula. Helena posa els plats d'amandada. Seu a l'esquerra i comencen a menjar, Alison s'està maquillant al seu tocador, Jimmy entra. Posa la trompeta damunt del prestatge i va a la taula.)** Hola xicot, vine, pren el te. Per què no fots aquesta trompeta escardada a la quinta forca?

JIM.—A tu també t'agrada. A qui no li agrada el veritable jazz és que no té sentiments ni per a la música ni per a la gent. **(Seu a la dreta de la taula.)**

HEL.—Porqueria!

per a lliurar-se de nosaltres. Ell li va dir que em llançarien al carrer, si no pagàvem el lloguer del pis. Almenys era veritat.

HEL.—No t'entenc. N'hi havia per tornar-se boja.

ALI.—Por, més que res.

HEL.—Però deixar-los fer això. Deixar-los seguir! Almenys devies intentar que no robessin els coberts de plata, suposo.

ALI.—Oh! ells sabien portar aquesta guerrilla per altres camins. Hugh va intentar de seduir una noieta a casa dels Arksden, però va ser l'única vegada que ens van aviar.

HEL.—És increïble. No entenc quin paper feies en tot això. Per què? No ho comprenc. Per què vas...

ALI.—Casar-me amb ell? Hi deuen haver unes sis respostes diferents. Quan la família va tornar de l'Índia, tot semblava, no sé, penjat... Per altra banda el papà estava absent i irritable. I la mamà... bé, tu ja la coneixes. Jo no havia de patir per a res. No sabia que fos al món, com diu Jimmy. El vaig trobar en una festa. Me'n recordo com si fos ara. Jo anava a fer vint-i-un anys. Tots els homes d'allí se'l miraven amb desconfiança i les dones volien fer-se les desmenjades menyspreant aquella estranya criatura, però no acabaven de trobar el punt. Ell em va dir que havia vingut a la festa en bicicleta, i portava l'americana tacada d'oli. Havia fet un dia magnífic i havia pres el sol. Tot ell semblava cremar, la cara, els cabells lluents que brollaven del cap, els seus ulls blaus i plens de sol... Semblava molt jove i fràgil, a despit del rictus cansat de la seva boca. Ja sabia que probablement em carregava un pes superior a les meves forces però vaig sentir que no podia fer-hi res. Bé, la meua família amb els seus escarafalls ofesos d'estranyesa va acabar de fer el pes. Va posar-se al cap de casar-se amb mi. Ells van fer tot el que se'ls va acudir per a impedir-ho.

HEL.—Sí, no era un afer massa agradable des del seu punt de vista.

ALI.—Jimmy va anar a la batalla fent voltar la destrall de combat per damunt del seu cap, ell, tan dèbil i tan ple de foc. No he vist mai res com allò. El vell conte del cavaller de l'armadura brillant, encara que la seva no brillava gaire, en realitat.

HEL.—I el Hugh, què?

ALI.—Les coses van empitjorar entre nosaltres. Ell i Jimmy fins i tot van anar a algun dels mitings polítics de Nigel. Van prendre la seva tropa de sequaços de Poplar i li van fer suspendre la sessió.

HEL.—Quina salvatjada!

ALI.—Bé, Hugh estava escrivint alguna novel·la o no sé què i es va posar al cap que havia d'anar en un altre país, a la Xina o algun lloc abandonat de Déu. Va dir que Anglaterra estava acabada per a nosaltres. Tot el vell "gang" havia tornat; "la gentussa de Dama Alison", com ell acostumava a anomenar-los. L'únic desig real era marxar i provar en algun altre lloc. Volia que nosaltres anéssim amb ell però Jimmy va refusar. Van barallar-se molt agraument per això, Jimmy va acusar Hugh de donar-se per vençut i pensava que no tenia dret a marxar per sempre i deixar la seva mare sola amb als seus propis mitjans. La idea el fastiguejava. Van discutir molts dies. Quasi desitjava que se n'anesin plegats i em deixessin a mi. A la fi van renyir. Uns quants mesos més tard vam venir aquí i Hugh va anar a cercar pel seu cantó la terra promesa. De vegades penso que sa mare em dona la culpa de tot; Jimmy, en certa manera, també, encara que no m'ha dit mai res. Mai no en parla. Però sempre que aqueixa dona em mira em fa l'efecte que pensa: "Si no hagués estat per tu, tot hauria anat bé. Tots hauríem estat feliços". No és que ella em sigui

antipàtica, no. De fet és molt agradable. Jimmy l'adora principalment perquè ha estat pobra quasi tota la vida i és francament ignorant. Sóc perfectament conscient que això sona esnob, però és veritat.

HEL.—Alison, escolta'm. Has de pensar el que faràs. Has de tenir un nen i tens una nova responsabilitat. Abans era diferent. Estaves tu sola a l'estacada. Però no pots seguir vivint més d'aquesta manera.

ALI.—Estic tan cansada... Quan entra ja tinc por.

HEL.—Per què no li has dit que havies de tenir una criatura?

ALI.—No ho sé. **(De sobte, anticipant-se als pensaments d'Helena.)** Oh. És el seu fill, per descomptat. D'això ni dubtar-ne. Saps... **(Somriu.)** En realitat jo no he desitjat mai cap altre home.

HEL.—Escolta! Has de dir-li que o bé aprèn a comportar-se com tothom i té cura de tu...

ALI.—O?

HEL.—O has de sortir d'aquesta casa de bojós. **(Creixendo de la trompeta),** aquest parc de feres. Sembla que no sàpiga què vol dir amor ni res.

ALI.—**(Senyalant la calaixera.)** Veus? aquell ós i aquell esquiol? Bé, som ell i jo.

HEL.—Què vol dir això?

ALI.—El joc que juguem: óssos i esquiroles, esquiroles i óssos. **(Helena està desconcertada.)** Sí, això és de boigs, ja ho sé, bojós del tot. **(Aga'a els dos animals.)** Aquest és ell i aquesta sóc jo.

HEL.—No sabia que també, tingués manies d'aquestes.

ALI.—Oh, no hi ha res d'això en Jimmy. Simplement, és tot el que ens queda... O ens quedava. Els óssos i esquiroles també van a les seves, ara.

HEL.—Des que vaig arribar?

ALI.—Va començar durant els primers mesos que vam passar sols. Quan Hugh va anar a l'estranger.